

NOM DE LA LLICENCIATURA: PERIODISME

CURS: 1996-1997

DENOMINACIÓ OFICIAL: PERIODISME ESPECIALITZAT I
PERIODISME ECONÒMIC

CODI: 20739

NÚMERO DE CRÈDITS: 10

SEMESTRE: 6è

PROFESSOR RESPONSABLE: RAMON AYMERICH

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

El periodisme econòmic es una de les especialitzacions més complexes de la premsa actual i, probablement, segueix sent el que requereix una formació més completa. L'aparent aridesa de la matèria que tracta, la terminologia que utilitza, i els peculiars circuits per on aquesta circula, han convertit la informació econòmica en una especialització molt rígida, amb unes regles del joc molt marcades sense les quals es fa difícil moure's.

La present assignatura té per objectiu aconseguir que els alumnes adquireixin els coneixements necessaris per redactar, interpretar i opinar sobre informació econòmica, que siguin capaços de moure's amb comoditat en la terminologia econòmica més usual i que sàpiguen interpretar d'una manera crítica els principals indicadors econòmics que arriben periòdicament l'opinió pública.

Tema 1. Concepte i definició del periodisme especialitzat

La informació periodística especialitzada en les societats avançades. Objectius i límits de l'especialització. Diaris d'informació general i diaris especialitzats. L'estructuració de les àrees per seccions en un diari.

Tema 2. Evolució i orígens del periodisme econòmic

La demanda d'informació econòmica en la història. El model anglesaxó d'informació econòmica: Wall Street Journal i Financial Times. El periodisme econòmic espanyol: dels conflictes socio-laborals a la literatura financera. Els diferents models de periodisme econòmic.

Tema 3. L'especificitat del periodisme econòmic

La formació del periodista econòmic. El llenguatge del periodisme econòmic: entre el barbarisme i el tecnicisme. Els continguts de la informació econòmica: com s'estructura una secció d'economia. L'evolució de les seccions econòmiques en els darrers anys.

Tema 4. Els fons del periodisme econòmic

El periodisme econòmic i la seva proximitat amb el poder. La funció dels mitjans de comunicació dins l'actual estructura de poder. Els circuits privilegiats de la informació econòmica.

Tema 5. L'economia. El mercat

El paper de l'economia a les societats avançades. Com funciona el mercat: monopoli, oligopoli i mercat competitiu. Liberalització, desregulació, desreglamentació: el discurs econòmic a la premsa actual. Alguns comentaris sobre la liberalització en curs: comerç tradicional i grans superfícies; la mineria, les farmàcies.

Tema 6. L'empresa

Diferències entre propietat i gestió: la societat anònima. De l'empresa familiar a la multinacional. Com llegir el balanç d'una empresa: auditories, registre mercantil, suspensió de pagaments i fallida. Vocabulari empresarial bàsic.

Tema 7. Els empresaris

La informació empresarial: com podem saber que una empresa és notícia? La percepció social dels empresaris: del silenci a la mediació. Les fonts de la informació empresarial. ¿Què podem fer amb els gabinets d'imatge?

Tema 8. Els indicadors econòmics

Una radiografia bàsica de les economies nacionals: atur, inflació, dèficit públic i dèficit exterior. ¿Quines són les prioritats actuals en l'agenda dels polítics? ¿Reflexen les grans magnituds la realitat de l'economia? Fonts oficials i fonts independents en la macroeconomia. Relació de publicacions, butlletins i serveis d'estudi existents.

Tema 9. Treball. Atur i ocupació

El treball i el mercat laboral: història i perspectiva. Sindicats i organitzacions empresarials. La mediació del govern: política de rendes. Comentaris: Robert Reich i Jeremy Rifkin.

Tema 10. La informació laboral

Els grans indicadors: l'atur segons l'Inem i segons l'EPA (Encuesta de la Población Activa). Com interpretar-los. La reforma del mercat laboral: la realitat del treball a Espanya. Les fonts de la informació laboral: l'Inem, els sindicats i les organitzacions patronals.

Tema 12. La inflació

Les causes de la inflació. La història recent: de la crisi del petroli a la rigidesa en el sector serveis. L'índex de preus al consum (IPC). Com s'elabora. Com s'ha d'interpretar.

Tema 13. L'estat i l'economia

El cicle econòmic. El dèficit públic. Com interpretar-lo. Keynesians i neoliberals; el govern i l'economia. Els ingressos i despeses de l'estat: els impostos. Els pressupostos generals de l'estat: com interpretar-los. Comentari: J.K. Galbraith

Tema 14. L'estat del benestar

Orígens i realitats de l'estat del benestar. Diferents models de l'estat del benestar. El cas espanyol. ¿A qui molesta l'estat del benestar?

Tema 15. El creixement econòmic

El consum i la inversió. La medició del creixement: el producte interior brut (PIB).
¿Com es mesura el creixement a Espanya? Els informes del Banco de España

Tema 16. El sector exterior

Tipus de canvi i balança de pagaments. Dèficit exterior. Com interpretar-lo. Els mercats de divises. Com funcionen.

Tema 17. El diner

El diner. La política monetària i els tipus d'interès: el Banco de España i el sistema bancari. Com interpretar les dades sobre els tipus d'interès. Com funciona un banc.

Tema 18. El sistema financer

Bancs i caixes: el sistema financer espanyol. La borsa. Com funciona. Com legir una cotització i com interpretar un comentari de borsa. Els productes financers: hipoteques, comptes corrents i targes de crèdit. El periodisme financer: quines fonts, quins lectors.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Principis d'economia. Richard G. Lipsey i Colin Harbury. Ed. Vicens Vives. 1992 (hi ha traducció castellana)

Introducció a l'economia. Robert L. Heilbroner i Lester Thurow. Editoria Empúries. 1985.

La cultura de la satisfacció . John Kenneth Galbraith. Ariel. La sociedad económica. 1992.

Capitalismo contra capitalismo. Michel Albert. Paidós. 1992

Indicadores económicos. The Economist. Ediciones del Dr. Ix. 1995-

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA:

Vocabulario básico de economía. Phyllis Deane y Jessica Kuper. Editorial Crítica. 1992

Curs d'introducció a l'economia. (2 volums) Lluís Barbé. Manuals de la UAB. 1992.

El desarrollo de la España contemporánea. Gabriel Tortella. Alianza Editorial. 1994

Catalunya. ¿Una economía decadent? Jacint Ros Hombravella. Editorial Barcanova. 1991

La guerra del siglo XXI. Lester Thurow. Editorial Vergara. 1993

Banca Catalana. Más que un banco, más que una crisis. Francesc Baiges i altres. Ed. Plaza y Janés. 1985

Pràctiques:

-El primer bloc de pràctiques fa referència al mercat, l'oferta i la demanda i la informació empresarial. Un segon bloc correspon a indicadors: es redactaran articles sobre l'atur; la inflació, el dèficit públic, el dèficit exterior i els tipus d'interès. Les dues pràctiques finals versen sobre un tema macroeconòmic més complex (on s'utilitzin diferents indicadors a la vegada) i un altre sobre finances.

Mètode d'avaluació:

-Avaluació continuada: es valorarà l'elaboració de les pràctiques a classe, que es completaran amb un reportatge sobre un tema pactat que tingui relació amb el que s'està explicant en el curs, sovint amb algun fet relacionat amb l'actualitat. En cas contrari, queda l'opció de concórrer a l'examen final, per al qual convé llegir-se la bibliografia bàsica existent i haver fet un cert seguiment de la informació econòmica del trimestre.

Departament de Periodisme
i de Ciències de la Comunicació

Francesc Baiges